

KATOLIŠKI GLAS

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE: RIVA PIAZZUTTA, 18 34170 GORIZIA - TELEFONO 0481 - 533177 - DIRETTORE RESPONSABILE: MONS. MOČNIK FRANCESCO - REGISTR. TRIBUNALE DI GORIZIA N. 5 DEL 28 - 01 - 1949 - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE - GRUPPO 11/70% AUTORIZZAZIONE DIREZIONE PROVINCIALE P. T. DI GORIZIA	UREDNIŠTVO IN UPRAVA:	Riva Piazzutta, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481 - 533177 - Telefax 533177 Poštni t/rn 11234499
TASSA RISCOSSA	ITALY		Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trieste - Trst - Tel. 040 - 414646	

Ljubljanski nadškof Al. Suštar
Slovenski metropolit in ljubljanski nadškof dr. Alojzij Suštar bo 14. novembra obhajal 70-letnico rojstva; rodil se je nam-

reč tega dne v Trebnjem na Dolenjskem. Prezvišenemu jubilaru skupaj z njegovimi verniki čestitamo in voščimo obilo božjega blagoslova tudi duhovniki in verniki goriške in tržaške škofije.

Skupno delajmo za Cerkev

Osmo sinoda škofov je za nami; v nedeljo 28. oktobra se je zaključila s slovesnim somaševanjem Janeza Pavla II. in škofov v baziliki sv. Petra. Sinode se je udeležilo kakih 260 škofov iz vsega sveta. Prišli so kot delegati škofovskih konferenc. Poleg škofov so bili člani sinode še nekatere druge osebe, ki jih je imenoval papež. Na sinodo je prišlo tudi nekaj duhovnikov kot izvedencev, saj je sinoda razpravljala predvsem o duhovniških oz. o duhovniških poklicih.

Med Slovenci sta bila na sinodi koprski škof M. Pirih in torontski nadškof Lojze Ambrožič, duhovnike pa je zastopal Bojan Ravbar, župnik v Kopru. Od sinode do sinode raste število škofov izven Evrope, iz Afrike, Indije, Južne Amerike, tj. škofov iz Tretjega sveta, kar je značilno za »rast Cerkve«, ki z evangelijem osvaja vedno nove narode v misijonarskih deželah.

IDENTITETA DUHOVNIKOV

Ta sinoda je posvetila posebno skrb zlasti vzgoji in duhovni rasti pastirjev, ki jim Slovenci pravimo »duhovniki«; mislimo pri tem na moše, ki pobliže posnemajo Kristusa pri obhajanju daritve Nove zaveze in pri njegovi učeniški ter pastirski službi. Sinoda je ravno to hotela, naj bi sedanji in bodoči duhovniki bili vedno bolj duhovniki po Jezusovem Srcu, ali kot se izraža sinoda: »Življenje in služba duhovnikov sta nadaljevanje življenja in delovanja Kristusa samega. To je naša (duhovnikov) identiteta, naše resnično dostojanstvo, vir našega veselja, trdnost našega življenja.«

SKRB CERKVE ZA DUHOVNIŠKE POKLICE

Priprava kandidatov na duhovniško službo je vedno bila skrb Cerkve. Prvi je to nalogo začel sam Kristus. Govoril in oznanjal je božje kraljestvo množicam, toda posebno skrb (vzgojo) je namenil učenecem in dvanaštju apostolom. Saj poroča evangelij, da je Jezus imel 72 učencev, ki jih je poslal po dva in dva v vsako mesto in kraj, še posebej pa je izbral 12 učencev, ki jih je imenoval apostole (poslanec). Te je posebej učil, se z njimi zadrževal, obhajal z njimi zadnjo večerjo in jih posvetil za mašnike, ko jim je rekel: »To delajte v moji spomin.« Nje je tudi razposlal po svetu, ko jim je, predno je odšel v nebo, naročil: »Pojdite in naredite vse narode za moje učence...«

Temu zgledu je Cerkve vedno ostala zvesta. Zato vidimo že apostole, kako so

posebej skrbeli za učence, npr. Pavel za Tita, Timoteja, Silvana, Luko idr. Posebno pa je začela Cerkve skrbeti za vzgojo in formacijo novih duhovnikov od tridentinskega koncila dalje, ko je škofom ukazala, naj odprejo posebne zavode za vzgojo duhovnikov ali bogoslovna semenišča.

Na zadnjem koncilu ni bilo dovolj časa, da bi posvetili potrebno pozornost vsem problemom Cerkve v današnjem svetu. To skuša Cerkve opraviti sedaj s sinodami škofov. Tako je prišla na vrsto tudi formacija novih duhovnikov.

ŠTEVILO DUHOVNIKOV V CERKVI RASTE

Z veseljem so škofje vzeli na znanje, da po krizi poklicev, ki je nastopila po zadnjem koncilu, število poklicev v Cerkvi raste. V sinodalnih posegih je bilo slišati, da je v nekaterih deželah število poklicev zelo visoko; v drugih pa se čuti vedno večje pomanjkanje duhovnikov. Ugotovili so tudi, da je v zadnjih 13 letih število poklicev v vsej Cerkvi porastlo za 53 %. Z veseljem so poslušali škofje iz vzhodnih držav Evrope, ki so letos lahko nemoteno prišli na sinodo. Tu so poročali, kako so pri njih bogoslovja prepolna, tako da vseh kandidatov ne morejo sprejeti; da jim pa vsega manjka, od prostorov in teoloških knjig do sredstev za vzdrževanje bogoslovcev. Potožili so tudi, kako so velikokrat kandidati brez resnične krščanske priprave, saj so zrastle v popolnoma ateistični družbi, imajo pa silno hrepenenje po Kristusu.

CELIBAT KATOLIŠKIH DUHOVNIKOV

Sprva sinodalni očetje niso mislili posebej razpravljati o celibatu katoliških duhovnikov. Toda vprašanje je znova sililo na dan. Zato so potrdili nauk zadnjega koncila: »Celibat v Cerkvi se sveti v novi trdnosti in novi luči. Je brezpogojna predanost Bogu in službi ljudem v intimni povezanosti s Kristusom-ženinom, ki je tako ljubil Cerkve, svojo Nevesto, da je zanjo dal svoje življenje. Izpolnjevanje evangeljske svete je varna pot za resnično in polno svobodo duha in za rast v kreposti za boljše posnemanje Kristusa v prenašanju njegovega križa in v izpolnjevanju Očetove volje.«

POZIV LAIKOM

Sinodalni očetje so sklepe sinode izročili papežu, da jih pregleda in potrdi ter objavi kot svoje apostolsko pismo. Ob sklepu so naslovili posebno poslanico na

Vsi sveti v naši deželi med dežjem in spravo

Praznik Vseh svetih je bil letos izreden iz dveh razlogov: zaradi slabega vremena in zaradi spravnih pobud.

NEURJE IN SLABO VREME

Najprej slabo vreme. Izreden val neurja je 1. novembra zajel na poseben način Slovenijo in tudi našo deželo. Plohe, nalive, grmenje in bliski so se vrstili celo noč in ves dan. Vsepovsod so reke narasle, potoki pa postali reke. Odnášali so mostove, voda je vdiral v kleti, v stanovanja, preplavljala ceste. Izredno hudo je bilo v Savinjski dolini, v Celju, ki je bilo skoro docela poplavljen, v Halozah na Koroškem ob Dravi. Mesto Ravne so bile nekaj časa odrezane od sveta, prav tako razni drugi kraji.

Tudi pri nas na Primorskem so bile izredne padavine. Največ dežja je padlo v Bovcu in sicer 240 mm na kv. meter ter sploh v zgornji Soški dolini. Soča je narasla in grozila, da prestopi bregove. V strahu so bili v Podgori, pri Zagraju in pri Sovodnjah. Odpreti so morali jezove pri Sv. Luciji, pri Doblarjih, v Solkanu. Pri Doblarjih so za nekaj časa ustavili tudi elektrarno.

Narasla Soča je izpodjedla železniški nasip med Doblarji in Sv. Lucijo, tako da je prekinjen železniški promet. Ljudi prevažajo od Kanala do Sv. Lucije z avtobusi, tovorni vlaki pa vozijo preko Ljubljane. Promet po severni železnici bi prekinjen za kak teden, predno utrdijo nasipe.

POCASTITEV NA GORIŠKEM POKOPALIŠČU

Na Goriškem in Tržaškem je bilo sicer slabo vreme, ki je oviralo obisk pokopališča, hujšega pa ni bilo. Dopoldne je deževalo, kljub temu so se pevci zbora M. Filej oddolžili spominu nekaterih naših mož na goriškem pokopališču. Tako so se poklonili spominu L. Bratuža, prof. M. Fileja, Viktorja Prašnika, Emila Komela in tudi duhovnikov v njihovi skupni grobnici. Podobno se je v popoldanskih urah oddolžil dvema podgorskima župnikoma in drugih zaslužnim možem. Šli so tudi na pokopališče v Miren in se spomnili nekdanjega pevcu v njihovih vrstah Petra Špacapana.

Popoldne je pa začela pihati burja in pritiskati mraz. Kljub temu si videl ljudi na pokopališču v zelo velikem številu, le da se tam niso dolgo zadrževali; položili so cvetje, prižgali lučko, pomolili in odhiti domov.

SPRAVNA DEJANJA

Druga, toda lepa značilnost letošnjega praznika Vseh svetih so bila razna pravna dejanja. V Sloveniji so bile na programu verske slovesnosti na grobiščih, ki so jih letos odkrili, v Kočevskem Rogu, v Teharjih, v okolici Maribora. Toda zaradi slabega vremena so se ljudje zbirali v cerkvah, tako v Kočevju, pri Sv. Urhu, v Celju. Z dežjem se je mešala molitev vernih in manj vernih.

Do pomembnega dejanja je prišlo v obeh Goricah. Novogoriški župan S. Pelhan je položil venec cvetja v spominskem parku pred spomenikom Goričanov, ki so jih jugoslovanske partizanske oblasti v maju 1945 odpeljale in so izginili v raznih bre-

razne skupnosti božjega ljudstva: na lake, na duhovnike, bogoslovce, mlade. Verne lake so takole nagovorili:

»Obračamo se na vas, verni kristjani, ki živite v brezštevilnih katoliških občestvih po vsem svetu. Po krstu smo duhovniki, redovniki in laiki sodelujoči Kristusovega skupnega duhovništva. Skupno in samo skupno moremo veliko narediti za rast božjega kraljestva v naših družbah. Vi potrebujete svoje duhovnike, duhovniki in bogoslovci potrebujejo vašo ljubezen in pomoč. Skupno delajmo, da obogatimo Telo Kristusovo (Cerkve) v službi vseh in še zlasti ubogih.«

K. H.

z njih v Trnovskem gozdu, goriški župan A. Scarano pa je s predsednikom pokrajine Criscijem položil venec na Trnovem pred spomenikom padlim partizanom v boju z Nemci in »republikini« (fašističnimi oddelki tistega časa). Pri tem je šlo brez dvoma za simbolično dejanje, ki priča, kako si mesti ob meji prizadevata za mirno sožitje in spravo. Toda vsem to ni pogodu, zato so naslednji dan našli venec v spominskem parku odstranjen in po-teptan.

V Istri so letos istrski begunci lahko svobodno obiskali svoje kraje in pokopališča. Pri Pazinu so tudi položili venec ob breznju, kjer so izginile številne medvojne in povojne žrtve. V Poreču so v

cerkvi imeli tudi sv. mašo v spomin na vse žrtve nasilja. Maševal je g. Angelo Persig, tajnik goriškega nadškofa.

Le nekaj se nam ni zdelo prav, in sicer trditev, ki smo jo slišali po televiziji, da v tistih breznoh ležijo žrtve zato, ker so bili Italijani — saj v njih leži tudi veliko Slovencev in Hrvatov. Tedanji jugoslovanski stalinisti niso nikogar vrgli v jamo zato, ker je bil Italijan ali Nemec, temveč zato, ker je bil ali so ga imeli za fašista oziroma nacista.

Te pravne geste pričajo, kako se izboljšuje kulturno ozračje v naši deželi in kako postajamo bolj človeški. Upajmo v nadaljnjo rast in izboljšanje kulturnih in človeških odnosov med nami.

Vodna ujma v Sloveniji

Zdi se, da so bile domneve, da bo Armada zavrnila ponujeni kompromis slovenske vlade, utemeljene. Do ponedeljka na predlog premiera Peterleta sploh ni odgovorila, ni pa tudi nobenih namigov, da bo to storila. V Jugoslaviji velja, da ni dobro, kadar Armada molči, pa tudi slovenska vlada še ni izkoristila z Armadinim molkom pridobljenega alibija pred svetom.

Kakor da ne bi bile dovolj hude težave slovenskega gospodarstva, so prejšnji teden Slovenijo prizadele še poplave. Prizadeta območja moziške občine, celjskega, Ptuj in cerkljanskega sta obiskala tudi Peterle in Kučan, pa tudi poveljnik ljubljanskega armadnega korpusa general Kolšek, eden izmed tistih, ki so pred besno množico pred mesecem bežali iz zavzetega štaba slovenske teritorialne obrambe.

Armada je (kot sicer že večkrat v podobnih primerih) pohitela na pomoč s terenskimi vozili in pontonskimi mostovi. Ob toliko nesrečnih ljudeh, ki jim je voda preprosto odplavila hiše ali pa jim prizadejala neprecenljivo škodo, pa se zdi norčevanje novica, da je Rdeči križ Jugoslavije poslal 10.000 din (en milijon lir). Vlada sicer namerava za pomoč zaprositi tudi tujino.

V PARLAMENTU

Predsednik slovenske vlade je v parlamentu prejšnji teden pojasnil nekatera dejstva v zvezi s pismom slovenske vlade zvezni. Med drugim je dal vedeti, da Armada oz. zvezno obrambno ministrstvo grozi z zaseženjem naborniške dokumentacije in izvedbo rekrutiranja neposredno s strani Armade.

Skupščina je soglasno sprejela sklep o zaščiti pred uvozom mesa in mleka (ta bi namreč ogrozil domače kmetijstvo).

Polemika pa se je razvnela ob razpravi o novem zakonu o nacionalni televiziji RTV Slovenija. Besede med Demosom in opozicijo so bile ostre, zato zakona niso sprejeli, kar naj bi naredili na zasedanju konec novembra.

NOVI JAVNI TOŽILEC

Po burnih razpravah je slovenska skupščina izvolila Antona Drobniča za novega slovenskega javnega tožilca. Temu so najbolj nasprotovali komunisti, češ da so pri kandidaturi odločali politični vidiki in ne strokovnost, neprimerno pa se jim je zdelo tudi, da je bil Drobnič med vojno domobranec (star je bil 15 let).

Sicer pa so se bivši domobranci pojavili prejšnji teden celo na ljubljanski televiziji. V oddaji »Omizje« pod naslovom »NOB ali državljanska vojna?« so nastopili zastopniki ene in druge strani. Treba je reči, da je bilo to prvo soočenje obeh strani iz vojnih časov in da je na obeh straneh minilo razmeroma zelo strpno. Edina stična točka obeh strani pa je bila, da morajo ta čas raziskati zgodovinarji.

Z objektivnostjo in prepričljivostjo se je najbolj izkazal znani pobudnik sprave in bivši partizan Klep, ki je jasno dejal, da domobranci niso bili nikakršni izda-

jalci, pač pa da so se iz ljubezni do domovine uprli komunističnemu partizanskemu nasilju. Postregel je tudi z nekaterimi dokumenti.

Leon Marc

Poziv za pomoč Sloveniji

Ob izredni škodi, ki je nastala šlrom po Sloveniji in zaradi hudih poplav in neurja, so razne ustanove, župnije in organizacije začele tudi v zamejstvu z nabirki za pomoč prizadetim.

Slovenska skupnost (SSK) poziva vse rojake, naj velikodušno prispevajo v omenjene sklade, da v stiski izkažemo solidarnost prizadetim rojakom.

Kdor želi, lahko nakaže svoj prispevek tudi preko SSK, ki ga bo nemudoma predala Rdečemu križu Slovenije.

SSK sprejema nakazila na poštni tekoči račun št. 10594349 z oznako: Slovenska skupnost, Ulica Machiavelli 22, Trst. Darovalci morajo obvezno zapisati na položnico »ZA POPLAVE«.

★

Svet slovenskih organizacij (SSO) vabi rojake, da darujejo v sklad za pomoč prizadetim v poplavih v Sloveniji. Denarna nakazila sprejemajo na uredništvu Katoliškega glasa v Gorici, Riva Piazzutta 18, in na sedežu Slovenske prosvete v Trstu, Donizettijska 3 od ponedeljka do petka med 9. in 12. uro.

Predor pod Rokavskim prelivom

Meja med Evropo (Francijo) in Veliko Britanijo je bila pred dnevi simbolično prebita. Znano je, da že dalj časa potekajo dela za podmorski predor v Rokavu, ki bo odslej neposredno povezal otoško Anglijo s kontinentom. Pred dobrim letom sta predsednik Mitterand in gospa Thatcher uradno predala delom določeno področje od Calaisa v Franciji do Doverja (Folkestone) na britanski strani.

Sedaj so končno (čeprav le za simboličnih deset cm širine) preluknjali zadnjo zemeljsko pregrado pod morjem in s tem povezali oba dela predora v gradnji, francoskega in britanskega. Predvidevajo, da bodo januarja že dejansko razširili in odprli en predor (od namenjenih treh vzporednih), kjer bosta prej omenjena državnik zopet uradna botra.

Jugoslavija ni še zrela za vstop v Evropo

Italijanski zunanji minister De Michelis je izjavil, da Jugoslavija ne izpolnjuje vseh pogojev za sprejem v Evropski svet. Pri tem je mislil na položaj na Kosovu in sploh v Srbiji, kjer se na debelo kršijo človekove pravice in demokratične svoboščine. Poleg tega očita Jugoslaviji, da ima v državnem zakoniku še zmeraj člen o »verbalnem delikt«, tj. o sodnem preganjanju za kritiko režima oz. oblasti.

De Michelis je istočasno potrdil, da bo obiskal Ljubljano in Zagreb.

V PROTITOKU

Poštena politika - utopija?

Na dlani je, da doživlja Italija v tem času hudo politično krizo: pa ne zato, ker je vladna večina nestabilna in šibka, temveč zato, ker ljudje naglo izgubljajo zaupanje v stranke, ki so jih dosedaj volili, predvsem pa ker nimajo več zaupanja v politiko kot tako, češ da je umazana, povezana z mafijo itd. Glede na dejstva, katerim smo vsak dan priča, jim moramo dati prav; spomnimo se npr., kakor je ob zadnjih upravnih volitvah potekala volilna kampanja na jugu. Kako pa naj označimo afere in škandale, ki vedno bolj pogosto pretresajo italijansko politično življenje? Kako se obnašajo nekateri vidni predstavniki velikih italijanskih strank?

V tej rubriki smo že pred časom povedali, da prihaja do revolucionarnih sprememb v pojmovanju politike in osebe, ki se z njo ukvarja. Napisali smo, da razne stranke opuščajo svoja dolgoletna načelna stališča in se nagibajo k skrajno pragmatičnem (strokovnem) pristopu do ukvarjanja z javnimi posli. Niso važna načela, važno je to, da čimprej dosežeš cilj, ki si ga bil zastavil, in to ne glede na način, s katerim se do tega cilja priključiš. Ta skrajni pragmatizem pripelje v večini primerov do nebrzdanega klientelizma, koristolovstva, lotizacije in prerivanja za dosego določenih položajev oz. po domače rečeno »stolčkov«.

To je najbolj razvidno pri socialistični stranki (PSI), ki je tudi vpeljala nov tip politika: to je sorazmerno mlad človek, napadalen, precej skrben za svoj zunanji videz (»image«), katerega mora dobro reklamizirati. Biti mora vsestransko »uspešen« in samozavesten.

Taka podoba politika ugaja predvsem mladini, ki gleda na takega človeka kot na liderja, ki svoje varovance vodi v svetlo prihodnost. Njegovo pravilo je, da se lahko poveže s komerkoli samo zato, da doseže zastavljeni cilj. Ni čudno, da je tak pristop do politike povzročil padec določenih vrednot, ki so v dobrem ali v slabem vladale v določenih strankah.

Kamenčki

Mačka in miška

Znana je basen o mački in miški; mačka se je igrala z miško, dokler je ni požrla. Danes se basen ponavlja v Perzijskem zalivu. Mačka je Amerika z Evrope, miška Saddam Hussein. Toda vlogi sta zamenjani: miška se igra z mačko. Ali bo miški uspelo, da preigra mačko? V Vietnamu in na Koreji se je to že zgodilo. Ali se bo ponovilo v Zalivu?

(r+r)

Iz dejavnosti stranke SSK

Zamejska slovenska stranka SSK je zadnje čase vzpostavila vrsto stikov z različnimi osebnostmi zlasti za pospešitev poti do zaščitnega zakona, ki postaja že preveč dolga, tako da bo držal opomin dr. Blažiča, da Slovenci Italijanom ne smemo kaj dosti zaupati.

Koroški dnevi

Ti so bili tudi priložnost za politike, da so se srečali in izmenjali misli in poglede. Do srečanja je prišlo v Katoliškem domu med zastopniki SSK in Narodnega sveta koroških Slovencev. Obisk okrogle mize je bil kar dober. Glavna razpravljalca sta bila dr. Karel Smolle za Korošce in Ivo Jevnikar za SSK.

SSK pri Kučanu in pri Markoviču

V petek 19. okt. je Milan Kučan sprejel na sedežu predsedstva v Ljubljani delegacijo SSK, ki jo je vodil deželni tajnik Ivo Jevnikar. Navzoč je bil tudi dr. Matjaž Kmecl. Zastopstvo SSK je podprlo demokratične spremembe v matici in se zavzelo za pošten odnos do vseh zamejcev, kar se v preteklosti ni dogajalo. V dolgem razgovoru so pretresli še vrsto zadev, ki zanimajo obe strani.

Istega dne je predsednik zvezne vlade Markovič sprejel na prefekturi v Veroni zastopstvo vseh Slovencev, ki živijo v Italiji. Srečanje je bilo pred razgovorom med G. Andreottijem ter A. Markovičem. Pri srečanju je šlo predvsem za to, da pri razgovorih med obema državnikoma dobi pravo mesto tudi vprašanje zaščite slovenske narodne skupnosti v Italiji.

Jože Pučnik v Novi Gorici

Tudi socialdemokratska stranka v Sloveniji je dobila svoj sedež v Novi Gorici, in sicer v Kosovelovi ulici. Odprl ga je predsednik stranke dr. Jože Pučnik. Tudi pri tej slovesnosti je bila navzoča delegacija SSK, ki skuša imeti prijateljske odnose z vsemi demokratičnimi strankami v Sloveniji.

Skupno slovensko zastopstvo pri Kučanu

V petek 26. oktobra je predsednik predsedstva Slovenije Milan Kučan sprejel zastopstvo vseh Slovencev v Italiji, tj. delegate vseh tistih strank, ki zanje volijo slovenski volilci. Na žalost je teh italijanskih strank preveč. Zato je tudi zastopstvo bilo številno preko prave mere. Stranko SSK sta zastopala deželni tajnik in deželni predsednik.

Kongres bivših komunistov v Novi Gorici

V soboto 27. oktobra je bil v Novi Gorici kongres Komunistične partije Slovenije, ki se je preimenovala v Stranko demokratične prenovе (SDP). Dediči KPS so v očitni krizi po 45-letnem enopartijskem sistemu, ki ga je partija uvedla po sovjetskem zgledu.

Po eni strani bi radi še naprej ohranili vsaj nekaj dediščine bivšega režima, po

drugi bi radi postali socialni demokrati. Zato je bil govor predsednika nove stranke Cirila Ribičiča kontradiktoren in je izzval ostro kritiko. Tudi tega kongresa so se udeležili zastopniki SSK, saj je taka navada v vseh demokracijah.

Nič novega o Medjugorju

Pod zgornjim naslovom je »Glas koncila« (19.8.1990) prinesel članek z ozirom na pisanje hrvaških dnevnikov, da je kardinal Ratzinger prepovedal romanja v Medjugorje. List pojasnjuje, da je nastala le napačna razlaga kardinalovega pisma škofu v Augsburgu. Kardinal je namreč le opozoril nemškega škofa, da je še vedno v veljavi odločba Jugoslovanske škofске konference iz leta 1984, ki jo je objavil tudi »L'Osservatore Romano«, da so prepovedana uradna romanja v Medjugorje. Nesporazum je nastal, ker je agencija »Medjugorje Deutschland« v svojem glasilu objavila reklamo, da redno organizira romanja v Medjugorje pod vodstvom duhovnikov. Potem so pojasnili, da gre le za »duhovno spremstvo duhovnikov« in ne za uradno vodstvo, ker so uradna romanja v ta kraj od Cerkve še vedno prepovedana. Uradno smejo organizirati taka romanja le laiki, duhovniki lahko romanja spremljajo za duhovni blagor vernikov.

Srečanje v Frančiškovem duhu

»Frančišek je med nami,« bi lahko vzklili, ki v današnjem času znova in znova slišimo besede o miru, spravi, bratstvu med narodi, združeni Evropi.

in ko prebiramo poročila o pobudah za mir, v katerih imamo Slovenci veliko vlogo, bi lahko rekli: »Naš Frančišek je že v srcu Evrope s svojim poslanstvom: Očarljivost srečanja v združenji Evropi.«

Pod takim naslovom je namreč italijanski dnevnik »Messaggero« 8. oktobra objavil članek, ki se začne z besedami: »Obstaja že ena združena Evropa, to je tista glasbena.«

Gre za poročilo o izvajanju oratorija »Vir ljubezni« primorskega skladatelja A. Ipvaca v treh katedralah Srednje Evrope, o katerem je naš list že poročal.

Iz teh samih besed prihaja jasno do izraza, da je bil dosežen namen mogočne glasbene manifestacije, ki se je porodila iz globokih čustev do sobratov, do ljudi, ki potrebujejo, da jim stisnemo roko z vso iskrenostjo in toplino globoko čutečega srca, ki išče vedno popolnejših oblik občevanja s svojim bližnjim.

Isto da čuti članek (Piccolo 5. okt.) s podpisom umetniške kritičarke Liliane Bahboschek, ki je osebno sledilo celotni manifestaciji. Tam beremo med drugim: »Peti v krasoti teh gotičskih katedral, biti sestavni del tega tako širokega in slikovitega glasbenega konteksta, na visoki umetniški ravni, je bilo za nas enkratno do-

DUHOVNA MISEL ZA 32. NAVADNO NEDELJO

»Pet izmed njih je bilo nespametnih in pet pametnih« (Mt. 25, 2).

Vera, luč Kristusovega evangelija in ljubezen morajo postati vsakemu kristjanu zvesti spremljevalci na poti do cilja, ki je večno življenje pri Bogu.

Prilika iz Matejevega evangelija o desetih družicah (dekletih, devicah) nas hoče opozoriti na resnično modrost, ki vsakemu od nas pomaga, da znamo vključiti v svoje vsakdanje življenje, poleg skrbi za zemeljske dobrine, tudi skrb za duhovne dobrine in smo tako vedno pripravljeni na Gospodov prihod. Nasprotno pa nespamet zapira človeka v meje tega sveta, da živi brez pravega upanja in prihodnosti. Pet družic iz prilike je bilo pametnih in so imele svetilke z oljem pripravljene na Zeninov prihod. Pet je bilo nespametnih, ker so jih stvari tega sveta preveč ujele, da bi imele čas in skrb tudi za nenadni Zeninov prihod. »Ne poznam vas!« (Mt 25, 12), je bil njegov strašni odgovor, ko so prepozno in s praznimi svetilkami prihitele k vratom.

Olje v svetilkah je življenje v božji milosti. Svatovska gostija je znamenje povezanosti neke skupnosti v ljubezni, veselju, sreči in miru. To bomo v vsej polnosti lahko uživali šele v nebesih kot občestvo svetnikov. Prilika je srčno vabilo, ki ga Oče namenja skrbnim, čuječim, zvestim in rasnično modrim otrokom, da bi se s srcem oklenili odrešenja.

Samo osebno prizadevanje, da bi vedno upoštevali božjo voljo in živeli v božji milosti, nam lahko odpre vrata k svatovskemu obedu. Te dni odprimo svoja srca Bogu z besedami sv. Terezije Avilske: »Nič naj te ne vznemirja, nič naj te ne žalosti, vse mine, samo Bog ostane; potrpežljivost vse doseže; kdor ima Boga, mu nič ne manjka, ker Bog mu zadostuje.«

MILAN NEMAC

OKNO V DANAŠNJI SVET

Perestrojka tudi v Kremlju

Pred nedavnim so gledalci italijanske televizije bili presenečeni, ko so videli patriarha Aleksija II., kako je v Kremlju vodil obrede posvetitve cerkve sv. Bazilija, ki je bolj poznana kot Marijina cerkev. Zgodilo se je namreč, da so to cerkev, ki je po sovjetski revoluciji leta 1917 bila spremenjena v muzej, vrnilo ruski pravoslavni Cerkvi; patriarh je seveda moral cerkev znova posvetiti za bogoslužni prostor. V Kremelj se je tako vrnil tudi naš Gospod Jezus, saj bodo odslej v tej cerkvi znova obhajali njegovo sveto daritev.

»Glas koncila« poroča še o nečem drugem: na sedežu OZN v New Yorku so 5. oktobra slovesno odkrili kip sv. Jurija ob 45-letnici te organizacije; kip je darovala Sovjetska zveza. Pri odkritju kipa so bili navzoči generalni tajnik OZN Pérez de Cuellar ter zunanja ministra SZ Sevarnarde in ZDA Baker. Ob vzožju kipa je napis: »Dobro premaguje zlo«. Kip je visok deset metrov in je delo sovjetskega kiparja Zuraba Seretelija, material pa je umetnik dobil iz ostankov sovjetskih in ameriških jedrskih poskusov.

Mery v spomin

V torek, 30. oktobra je v goriški bolnišnici mirno v Gospodu zaspala Marija (Mery) Melzer. Rodila se je v Mirnu 9. septembra 1906 očetu Karlu in mami Afri kot prva izmed 8 otrok. Vsi so zgodaj umrli razen najmlajšega Ladija, ki živi z družino v Vidmu. Oče je bil po rodu Čeh, a je bil službeno premeščen v Miren že pod Avstrijo in tu ustanovil družino z domačinko Afro. Pozneje je služboval v Trstu in tam je mlada Mery obiskovala slovensko Ciril-Metodovo šolo ter se izobrazila za uradnico in službovala na občini v Mirnu. Po drugi svetovni vojni se je z družino preselila v Sovodnje. Le malo časa je tu nadaljevala svoje uradniško delo

na sovoedenjski občini, ker je italijanski zakon imel svojevrstne zahteve. Odločila se je za preselitev v Dolo pri Benetkah, da bi tam poglobila uradniški študij z raznimi tečajji. Ljubezen do ostarelih staršev jo je kaj kmalu poklicala domov.

Ni mogla opravljati uradne službe, a bila je vedno na uslugo vsakemu, ki jo je potreboval. S svojimi skromnimi dohodki in požrtvovalno ljubeznijo je oskrbovala prav do smrti onemogle starše. Naj ji bo Gospod bogat plačnik!

Lovrenčičev simpozij na Sv. gori

Prav je, da se spominjamo slovenskih osebnosti, ki so dale svoj veliki kulturni delež v skupno narodno zakladnico. Med temi je prav gotovo tudi dr. Joža Lovrenčič (1890-1952) — pesnik, pisatelj, kobariški rojak, ki so ga zgodovinske razmere krivično potisnile v ozadje naše polpretekle zgodovine.

Zgodovinsko društvo za severno Primorsko - Nova Gorica je v sodelovanju s frančiškanskim samostanom na Sv. gori priredilo strokovno srečanje, posvečeno stoletnici rojstva rojaka in književnika Joža Lovrenčiča, ki je bilo v petek 26. oktobra v prostorih svetogorskega samostana. Simpozij je pozdravil novogoriški župan S. Pelhan.

Program simpozija je bil pester in bogat. Po odprtju so najprej nastopili Lovrenčičevi ožji sorodniki. Vnuč Andrej Vovko s Slovenske akademije znanosti in umetnosti je govoril o temi Knjiga s sedmimi pečati. Nato so prebrali prispevek pesnikovega v Argentini živečega sina Jožeta Lovrenčiča »Spomini na mojega očeta«. Nina Lenček Lovrenčič je nato obravnavala delo »Jubilejne elegije« (1950).

Sledili so referati Staro in novo v Lovrenčičevem pesniškem opusu (Branko Melink). Struktura subjekta v liriki iz zbirke Deveta dežela (Franca Buttolo). Trentarski sholar - slovenski Faust (Jože Kurinčič).

V popoldanskem nadaljevanju so si sledile teme Lovrenčičeva proza (Taras Kermavner), Lovrenčič in Stanič (Lojzka Braut), J. Lovrenčič in antika (Kajetan Gantar) in Folklorne prvine v delih J. Lovrenčiča (Janez Dolenc).

S tem je simpozij o slovenskem primorskem pesniku in pripovedniku zapolnil vrzel, ki je za dolga leta v uradni Sloveniji zasenčila njegov lik. - Udeležene

Moldaviji proti državljanska vojna

Sovjetska zveza prav gotovo ne preživlja lepih časov. Spet so se zaostrili razni narodnostni spori, ki so zadnja leta resno ogrožali razne republike skupne države. Sedaj je prišlo do napetega stanja v Moldaviji, republik ob jugozahodni meji SZ, ki jo sestavljajo različne narodnosti: v večini romunsko govoreči Moldavci (ozemlje nekdanje Besarabije) ter močne druge manjšine, med njimi ruska in turška (Gagauzi). Moldavija sama se hoče odtrgati od Moskve, njeni manjšinski področji pa od moldavske republiške vlade v Kišinevu.

Moldavski premier je bil prejšnje dni v Moskvi, kjer se je pogovarjal z Gorbaciovom. Medtem pa je prišlo v sami republiko do hudih oboroženih spopadov z več mrtvimi. Osrednja vojska je namreč posegla z namenom, da pride do pomiritev znotraj republike med narodnimi skupnostmi. Zaenkrat ni veliko uspeha.

Istočasno je tudi v sami ruski republiko veliko trenj zlasti ob pričakovanju na uradno parado 7. novembra, ko je obletnica oktobrske revolucije. Napovedali so tudi neuradne demonstrativne sprevede proti uradni svečanosti,

Msgr. Mirko Brumat

V tem mesecu se bomo spomnili 40-letnice smrti goriškega kanonika dr. Mirka Brumata. Umrli je 20. novembra 1950. Te obletnice se bo spomnila najprej Marijina družba pri shodu v nedeljo 11. novembra ob 16. uri v goriški stolnici. Zato vabimo vse družbenice, goriške duhovnike in druge vernike, ki so pokojnega monsignorja poznali, da se tega spomina udeležijo.

Italiji grozi »meč«

Ni se še poglobila polemika o enem vprašanju notranje politike, ko se že pojavljajo druga. Pred časom je burila duhove zadeva sodstva in višjega sodnega sveta, kateremu po ustavi predseduje predsednik republike. Ta je zadnje mesece postal sila zgovoren po zelo zadržanem prvem obdobju svojega predsednikovanja. Sedaj je politične duhove zopet močno razburila druga zadeva, namreč afera »Gladio« (ki iz latinskega »gladius« pomeni »meč«). Vso zadevo so sprožili že ob koncu Cossigovega obiska v Veliki Britaniji, ki je bil — vsaj v odmevih v Italiji — posvečen bolj notranjim kot zunanjim zadevam Italije oz. Evrope.

Na dan naj bi namreč prišle zadeve, ki se tičejo tajnih služb (pred kratkim so tudi te grozile skoraj z vladno krizo!). Šlo naj bi za odkritje neke supertajne vojaške službe oz. organizacije, ki naj bi bila v prejšnjih desetletjih zadolžena za obrambo pred morebitnimi napadi na Italijo z Vzhoda.. Ta služba oz. mreža naj bi obstajala v okviru Atlantske zveze in se tako uspešneje usmerila posebej v protikomunistične akcije v državah.

Sedaj so prav na levičar, od komunistov do demoproletarcev, dvignili glas in začeli kričati o škandalu, zahtevajoč javno obravnavo o tem vprašanju. Nekatere levičarske parlamentarne skupine so se zlasti obregnele ob sedanjega predsednika republike. Cossiga je bil namreč v letih 1966-1969 podminister za obrambo in mu je bila takrat zaupana prav organizacija tega načrta. Neodvisna levica zahteva v parlamentu celo postopek proti državnemu poglavarju zaradi domnevne veleizdaje in napada na ustavo!

V zadevo so posegli tudi nekateri vidni politiki, ki so kot predsedniki vlade imeli v rokah vajeti vladne politike v zadnjih desetletjih. Tako Fanfani, Spadolini in Craxi. Prvi je dejal, da bo o tem spregovoril v parlamentu. Socialistični voditelj in sedanjí republikanski predsednik senata pa sta izjavila, da kot vladna predsednika o tem nista ničesar slišala. Demokratski predsedniki pa naj bi bili o tem obveščeni. Vsekakor zveni vse skupaj že kot kaka detektivska zgodba, ki obeta še zanimiv razplet...

Vzdrževanje duhovnikov v Italiji

Centralni inštitut za vzdrževanje duhovnikov in katoliške Cerkve je v letu 1989 imel skoraj 388 milijard lir prispevkov. Za vzdrževanje duhovnikov je izdal 305 milijard, ostalo je šlo za upravne stroške in za zidavo novih cerkev ter za Caritas. Duhovnikov, ki so prejeli podporo, je bilo 36.705.

Tudi križi so jim v napoto

Zgodilo se je na vigilijo Vseh svetih. Ponoči so v Kostajnici blizu Siska neznanci postavili bombo na katoliškem pokopališču. Eksplozija je poškodovala pokopališko kapelico in porušila nekaj nagrobnih spomenikov.

V Novem Sadu je na predvečer Vseh svetih občinsko podjetje »Lisje« odstranilo 96 križev, ki so jih postavili demokratski Madžari na vojaškem pokopališču iz prve svetovne vojne. Pokopališče meji na katoliško pokopališče. Razlog: niso imeli dovoljenja od krajevne občinske skupščine.

Obisk tržaških skavtov v Sloveniji

Novo pokrajinsko vodstvo tržaškega dela SZSO, ki je bilo izvoljeno na zadnjem obnem zboru, je že s polno paro zagrabilo za delo. Najprej je bil na programu sestanek, ki so se ga udeležili skoraj vsi člani pokrajinskega vodstva. Bil je namenjen pregledu trenutnega stanja v organizaciji in programiranju kratkoročnega, pa tudi daljnoročnega delovanja po smernicah, ki so izšle iz obnega zbora. Na tem sestanku so polagali posebno pozornost delovanju veje roverjev in popotnic, tj. veje, ki jo sestavljajo najstarejši skavti in skavtinja. To delovanje naj bi bilo v bodoče predvsem usmerjeno v pomoč bližnjemu, v izobraževanje voditeljev, v tehnično pomoč pri organiziranju raznih elitnih pobud in dejavnosti ter v gojenje stikov z drugimi skavtskimi organizacijami, zlasti pa s slovenskimi skavti v matici in po svetu.

V tem smislu se je predstavništvo dela SZSO rado odzvalo vabilu Zveze slovenskih katoliških skavtov in skavtinja. Skupina, ki so jo sestavljali člani pokrajinskega vodstva in sicer načelnik Teo Kralj, načelnica Ana Batagelj, tajnik Stojan Pahor, duhovni vodja Tone Bedenčič, urednik Jambora Peter Rustja, predstavnica veje izvidnikov in vodnica Martina Grahonja, stegovodja 4. stega Marko in Luisa, stegovodja 5. stega Tamara Petaros in odgovorna za stike s skavtskimi organizacijami doma in po svetu Mara Petaros, se je srečala s predstavniki skavtov iz Slovenije v soboto, 3. novembra.

Srečanje se je začelo s predstavitvijo novega tržaškega pokrajinskega vodstva in s prikazom bodočega delovanja skavtov v Trstu. Tržačani so predstavili smernice in bodoči program. Iz pogovora je izšlo, da je delovanje v obeh organizacijah precej različno. Načelnik tržaških skavtov Teo Kralj je poudaril, da se kljub zamenjavi ljudi na vrhovnih položajih v organizaciji ne bodo bistveno spremenili cilji in delovanje skavtov na Tržaškem.

Tudi skavti in skavtinja iz Slovenije so predstavili svoje delovanje, ki so ga zavoljo vremenskih neprilik nekoliko prilagodili. Zaradi poplava v precejšnjem delu Slovenije so že mobilizirali skupino, ki bo v sodelovanju s Civilno zaščito pomagala

na poplavljenih področjih. Tej akciji se bodo pridružili tudi tržaški skavti in skavtinja. Poleg tega se je letos njihovo delovanje zelo razširilo, saj so uvedli še vejo volčev, tj. najmlajših skavtov in skavtinja, ter se geografsko razširili še na Primorsko in Štajersko.

Pri tem pa se srečujejo s težavami predvsem glede formiranja voditeljev, saj je za dobro delovanje skavtske organizacije potrebno tudi določeno število izvežbanih voditeljev. Obe predstavnici sta bili mnenja, da bi se dalo tečaje za formiranje voditeljev pripravljati skupaj, oz. jih skupno obiskovati pri italijanski skavtski organizaciji AGESCI.

Pri tem so se spregovorili o duhovni formaciji voditeljev in na splošno vseh članov obeh organizacij. Oba prisotna duhovna voditelja Tone Bedenčič in Rafo Pinoza sta bila mnenja, da bi lahko storili marsikaj skupnega tudi na tem področju skavtskega življenja.

Nato je pogovor potekal še o mednarodnih stikih ZSKSS. Njihov načelnik Peter Lavšin je poudaril, da se na generalnem skavtskem odboru v Ženevi zavzema za mednarodno priznanje skavtov v Sloveniji, obenem pa posreduje svetovnemu skavtizmu tudi podatke o delovanju za-zamejskih skavtov ter se zavzema tudi za njihovo mednarodno priznanje.

Tudi o sodelovanju z Zvezo tabornikov Slovenije se je kar precej govorilo. Ker pa so v Sloveniji v teku določene spremembe tudi na tem področju, bodo člani obeh delegacij o tem ponovno govorili na srečanju, ki bo verjetno v Trstu.

Med pogovorom so še omenili sodelovanje Zveze v Mladinskem svetu Slovenije. Bistvene važnosti pa so bili dogovori o medsebojnem delovanju, predvsem kar zadeva glasila obeh organizacij. Domenili so se, da bo v obeh glasilih vedno na voljo nekaj prostora za prispevke o delovanju druge organizacije.

Iz srečanja je izšel tudi okvirni program za bodoče sodelovanje na področju usposabljanja voditeljev. Za vse člane pa je v programu skavtski športno srečanje 14. aprila v Trstu in se ga bodo udeležili poleg ZSKSS tudi goriški in koroški skavti.

Škof Bellomi pohvalil S. Bogatec

Na praznik sv. Justa je tržaški škof Gelomi, med pridigo, ki jo je neposredno prenašala krajevna radijska postaja, dal posebno priznanje znani obrtnici iz Sv. Križa Silvi Bogatec.

Po škofovem naročilu je namreč Bogatec pripravila za mašno knjigo tržaške stolnice poseben ovitek v usnju. Na živo rdečo barvo je umetnica upodobila Marijino podobo, ki kraljuje nad oltarjem Najsvetejšega v stolnici.

Prve umetniške napotke za delo z usnjem je Bogatec dobila v samostanu sv. Križa v Firencah, kakor tudi uporabo zlate barve. V Ravenni pa se je spopnila z delom v reliefu (tudi v usnju). Zadnje čase pa obiskuje šolo ikonografije v Centru za krščansko Rusijo pod vodstvom jezuita p. Igorja Sandlerja.

Že po prvih poskusih je Bogatec pokazala, da se zna približati sicer zahtevnemu ikonografskemu izrazu.

Poleg misala je pripravila tudi usnjeni ovitek za evangelijsko knjigo tržaške stolnice. Čestitamo Silvi Bogatec za tak uspeh in za javno slovesno pohvalo.

Pod pokroviteljstvom Slovenske prosvete bo začela delovati

DRUŽBENA DELAVNICA

Prvo srečanje bo v soboto, 10. novembra od 15. do 18. ure v prostorih Slovenske prosvete v ul. Dozineti 3. Predavala bo sta Darko Bratina, prof. sociologije na Fak. za polit. vede, ter Domenico Coccopalmerio, prof. filozofije prava in dekan Fak. za polit. vede, na temo

POGLED V POLITIČNI SISTEM

Zamisel delavnice. Med novembrom 1990 in aprilom 1991 bo skupno 9 srečanj (četrtek po dve predavanji, štirikrat seminar in zaključno predavanje). Vsa srečanja bodo na soboto popoldne v prostorih SP, ul. Donizetti 3, z začetkom ob 15. uri. Obdelali bomo štiri vsebinske sklope: politiko, ekonomijo, kulturo in antropološki vidik. V slovensčini in italijanščini bodo predavali priznani strokovnjaki za družbene in antropološke vede.

Voditelj delavnice: prof. Emidij Susič, profesor sociologije na tržaški univerzi.

Vpis: v delavnico se je mogoče vpisati pri Marijanu Kravosu (tel. 942571), Tomažu Simiču (tel. 364393), Bredi Susič (tel. 211551) in Alenki Štoka (tel. 213912). Vpisnina: 20.000 lir.

Spomnili se bomo škofa Slomška

26. novembra poteka 190 let, odkar se je rodil veliki dobrotnik slovenskega naroda in svetniški škof Anton Martin Slomšek.

Po Sloveniji so septembra proslavili 128. letnico njegove smrti: v Poničev (rojstna župnija), kjer je naš tržaški pisatelj Alojz Rebula imel glavni govor, v Gornjem Gradu in drugod.

Mi Primorci se hočemo pokloniti Slomšku ob 190-letnici rojstva: 26.11.1800.

Slomškov dom v Bazovici bo skupno s tržaškim učiteljskim, ki nosi njegovo ime priredil Slomškovo proslavo v soboto 17. novembra ob 20. uri; med nami bo mariborski škof Kramberger, v nedeljo pa nabrežinska župnija v popoldanskih urah z govornikom dr. St. Janežičem.

V tednu pred proslavo bodo v Bazovici postavili v cerkvi barvno okno s sliko

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE

gostuje PDG Nova Gorica

Niccolò Machiavelli

MANDRAGOLA

Režija Georgij Paro

V petek 9. nov. ob 20.30, red A in D; v soboto 10. nov. ob 20.30 red B, E in F; v nedeljo 11. nov. ob 16. uri red C. in G. Zaradi povečanega števila abonementov, prosimo abonente mladinskih redov, da se držijo objavljenega razporeda, vse druge pa, da se o morebitnih željenih spremembah dogovorijo z blagajno Kulturnega doma, tel. 734265.

Ivan Cankar

HLAPCI

Režija Boris Kobal

V sredo, 14. novembra ob 20.30 - Red E
V petek, 16. novembra oz 20. uri - Red K

Kraškemu človeku hočejo odvzeti zemljo

Pokrajinski svet SSK za Tržaško je na svoji zadnji seji proučil tako politični položaj kot tudi izredno pereče vprašanje odtujevanja slovenske zemlje.

Slovenska skupnost ugotavlja, da tako Krščanska demokracija kot Socialistična stranka nista upoštevali sprejetih obveznosti v okviru političnih dogovorov. Ob ugotovitvi grobe kršitve bo SSK ravnala dosledno, saj obe stranki nista pokazali nobenega znaka dobre volje za premostitev položaja, čeravno je SSK sprejela breme težkih izbir zgolj za zagotovitev ravni sožitja.

Po neprekinjenem valu razlastitev v zadnjih desetletjih je deželna uprava sprejela v okviru prostorskega načrtovanja niz težkih omejevalnih ukrepov, ki že stvarno posegajo v razpoložljivost preostale zemljiške lastnine. Grozijo pa novi zakoni, ki bodo zadali končni udarec s popolno odtujitvijo avtohtonega ozemlja slovenske narodnostne skupnosti. Manjšina, ki je doslej, razlastitvam navkljub še vedno razpolagala z večino ozemlja, bo spremenjena v zgolj jezikovno skupnost.

Gre za vprašanje, ki je tesno povezano z zaščitnim zakonom, ki mora predvidevati tudi predpise za zagotovitev gospodarskega razvoja manjšine. Načrtovani posegi pa gredo v življenjsko bistvo narodnostnega ozemlja.

Pri oblikovanju te zakonodaje niso doslej nikoli upoštevali subjekt manjšine. Tudi zadnja besedila s predlogi za ustanovitev Kraškega naravnega parka, oziroma zakona za razvoj Krasko za naravovarstvenimi predpisi, so za slovensko narodnostno skupnost nesprejemljiva. Normativ določa deželna uprava, krajevne uprave in predvsem Gorskak skupnost pa so pripuščene zgolj upravljanju, se pravi uresničevanju predpisov. Pozitivne ocene teh besedil so torej neutemeljene in neodgovorne.

SSK se zavzema za učinkovit zakon za razvoj Krasko in njegovo aktivno zaščito, ki je možna le ob sodelovanju krajevnega prebivalstva, nosilca lastnine svojega ozemlja, ki je edino branilo in ohranilo Krasko skozi stoletja, grobim znanjem posegom navkljub.

V pričakovanju oblikovanja zakona, pri katerem mora biti slovenska narodnostna skupnost soudeležena kot subjekt, pa morajo pristojne oblasti uresničiti vse sprejete obveznosti. Zagotoviti je treba sočasen razvoj obalnega in kraškega predela s točno določenimi posegi in prispevki. SSK nadalje zahteva predhodno uresničitev vseh obveznosti, ki so bile sprejete v zvezi z razlastitvami za sinhronon in območje za znanstvene raziskave, brez drugih pogojevanj.

SSK bo sprožila obsežno akcijo, da seznanijo slovensko prebivalstvo z grožnjo o stvarni popolni razlastitvi, v glavnem brez odškodnine in bo pozvala k odporu proti novemu atentatu na slovensko narodnostno skupnost.

Opomba: V vzhodni Evropi vračajo lastnikom odvzeto zemljo, v tako imenovani demokratični Italiji jo pa domačemu prebivalstvu hočejo dejansko odvzeti pod pretežno varstva okolja.

Zakaj tako dolgo zavlačevanje

Valdostanski senator dr. Cesare Dujany je pred dnevi prejel odgovor ministra za šolstvo na parlamentarno vprašanje, zakaj zavlačevanje z razpisom natečaja za profesorje na slovenskih šolah. Senatorja je za ta poseg zaprosila SSK.

Minister je odgovoril, da je zamude zakrivila deželna sekcija Računskega dvora v Trstu z večkratnimi pripombami na račun razpisov Deželnega šolskega urada. Računski dvor je končno registriral razpis 12. julija letos.

Televizija »Telechiara«

Škofje Treh Benečij so se odločili za lastno televizijsko postajo. Imenuje se »Telechiara«, po sv. Klari, zavetnici radijskih in televizijskih oddaj. Nova postaja je začela z oddajami 23. oktobra z časnim programom, dokler ne bo izdelan dokončni. V njem bodo imele važno mesto informacije. Telechiara ne oddaja reklame. Ustanovitelji upajo, da se bo postaja vzdrževala z darovi vernikov. Zaenkrat postaja oddaja 8 ur dnevno in jo vodi padovanski škof Mattiazzi.

Obstaja utemeljeno upanje, da bo na tej televiziji prostora tudi za verske oddaje v slovensčini.

15 let delovanja Društva Slovencev miljske občine

Februarja je poteklo 15 let od ustanovitve Društva Slovencev miljske občine, kar za naše kraje ni nobena važna obletnica, če ne bi upoštevali razmer tega ozemlja. Ze prva razmejitev leta 1945, znana kot Morganova črta, je presekala stoletne vezi nekaterih zaselkov in krajev z večjim delom občinskega ozamlja.

Sledilo je leto Kominforma, ki je vneslo nepotreben razdor med naše ljudi in celo med same družinske člane. Umetno podžiganje razprtij in nasprotij, ne samo v narodnostnem pogledu, ampak tudi med različnimi sloji in strankarskimi nazori, je ustvarilo med slovenskim prebivalstvom veliko mero razočaranja, nezaupanja in oportunitizma.

Končno nas je prizadela še nova »dokončna« razmejitev leta 1954 z novimi razočaranji: kulturno-družabno delo je skoraj povsem zamrlo; ljudje in družine so se razkropili na vse štiri vetrove. Edina vez je ostala v dveh preostalih šolah in v cerkvi, čeprav sta tudi slednji bili prizadeti in zbegani. K temu moramo dodati še razkroj in negotovost na upravnem področju. Kar je delno životarilo, je bilo vedno vse preveč enosmerno in omejeno.

Težko in dolgotrajno delo je bilo zbrati skupaj vse preostale črepinje, ki bi bile primerne za ponovno kulturno delovanje. To se je zgodilo februarja 1975, ko je končno skupini prizadevnih uspelo zbrati okrog sebe, kar je slovenskega ostalo na skrčenem ozemlju miljske občine, in ustanoviti tako društvo, ki se ne bi oziralo na nobeno sfrankarsko, ideološko ali svetovnonazorsko usmeritev, ampak bi delovanje temeljilo na kulturno-družabnem področju in v enaki meri za vse Slovence.

Povezava s šolo, vsakoletne veselice in Prešernove proslave, pevski zbor Jadran, ustanovitev občinskega otroškega vrtca, koncert slovenskih božičnih pesmi v miljski stolnici, združitev dveh preostalih šol v celodnevno šolo v istem poslopju, podružnica Glasbene matice, predavanja in srečanja z vsemi dejavniki javnega življenja niso za nas še pravi uspeh, ki smo si ga želeli, je pa vendar soliden in

pozitiven temelj, na katerem bo Društvo lahko boljše gradilo vsestransko kulturno-družabno in narodno zavest miljskih Slovencev.

V tem smislu ter z bolj sodobnimi prijemi za doseg svojega cilja je Društvo sklicalo za soboto 10. novembra svoj redni občni zbor na sedežu Društva v Miljah, ul. D'Annunzio 62. V tem našem prizadevanju računamo na moralno podporo vseh Slovencev v občini in deželi pa tudi vseh javnih dejavnikov v matični domovini, zlasti pa iz bližnjih obmejnih krajev.

Osebo si želimo predvsem dovolj prizadevnega in energičnega predsednika mlajših let ter bolj sodobnih pogledov kot sem sam bil, da bi s prizadevnimi člani sedanjega odbora in z novimi močmi mlajše generacije dosegli vse, kar nam do danes ni uspelo. Prepričan sem, da so še med nami take osebe, moramo jim le dati nekoliko poguma in možnosti, da se uveljavijo.

KILJAN FERLUGA
predsednik DSMO

Kardinal Mindszenty se bo vrnil v domovino

Madžarskega kardinala Josefa Mindszentya so med vojno zaprli nacisti, po vojni pa komunisti na procesu leta 1949. Med vstajo 1956 je prišel iz zapor, toda ko je komunistična partija s pomočjo sovjetskih tankov zatrla upor, se je zatekel na ameriško veleposlaništvo. Tam je ostal do leta 1971. Takrat je na željo sv. očeta Janeza XXIII. zapustil ameriško ambasado in odšel najprej v Vatikan, nato na Dunaj, da bi bil bliže svojem ljudstvu. Na Dunaju je umrl leta 1975. Pokopali so ga v baziliki Maria Zell. Njegov grob je postal romarski kraj za vse Madžare, ki so kakorkoli prišli na Zahod.

Sedaj so sklenili, da bodo kardinalove posmrtno ostanke prenesli v domovino in sicer prihodnje leto 2. maja. K počitku jih bodo položili v stolnici v Esztergomu, ki je sedež madžarskega primasa in metropolit, kar je on za življenja bil.

»KATOLIŠKI GLAS« V VSAKO SLOVENSKO DRUŽINO!

GORIŠKE NOVICE

Nadškof Ambrožič v Gorici

Torontski nadškof dr. Alojzij Ambrožič je bil v oktobru na škofovski sinodi v Rimu. Zatem je odšel v Slovenijo ter obiskal slovenske škofove in svoje sorodnike. Dne 1. novembra je iz Ljubljane prišel v Gorico, se zadržal na obisku pri goriških prijateljih, naslednji dan pa že odletel v Rim in nato v Toronto.

Nadškof Ambrožič je bil prvič v Gorici 1958, ko je kot mlad duhovnik študiral v Rimu. Odtlej se je pogostoma mudil za kak dan v našem mestu, spoznaval naše kraje, se seznanil z našimi razmerami, predaval duhovnikom in v okviru SKAD-a, se srečeval z izobraženci in kulturnimi delavci itd. V Gorico je prihajal, tudi ko se je v Würzburgu pripravljaj na doktorat, kasneje kot profesor teologije v Torontu in še kot torontski pomožni škof in nadškof. Nekajkrat je bil tudi na Tržaškem, tako npr. ko je predaval v Dragi in ko je vodil duhovne vaje za slovenske duhovnike.

Ob njegovem letošnjem življenjskem jubileju (60-letnici rojstva) mu prijatelji in znanci iz Goriške in Tržaške iskreno čestitajo ter mu želijo obilo božjega blagoslova, zlasti pri zahtevnem dušnopastirskem delu. Čestitkam in voščilom se pridružuje tudi Katoliški glas.

Iz goriškega občinskega sveta

Na eni zadnjih sej goriškega občinskega sveta je prišlo spet v ospredje vprašanje ceste ob levem bregu Soče, od ločniškega mostu do Sovodenj. Gre za zadnji ostanek zahodne vpadnice v mestu (tangenziale ovest), ki jo je predvideval urbanistični načrt arhitekta Coste. V prvem načrtu je šlo za avtocesto, ki bi od solkanskega bloka po bregu Soče peljala do Sovodenj. K sreči je zaradi pomanjkanja denarja ta ideja zaspala; ostaja pa še vedno načrt in o njem se je razvila debata.

Skoraj vsi svetovalci so predlagali, naj se uredita vhoda v mesto pri ločniškem mostu in pri Tržaški cesti, ideja zahodne vpadnice pa naj se opusti. Kot znano bi morala ta nova cesta, poleg zazidave levega brega Soče, pobrati še zadnje njive štandreškimi kmetom; načrt je celo predvideval, da bo prekinjena sedanja cestna povezava med Štandrežem in Sovodnjami. Proti gradnji nove ceste se je jasno izrekel tudi rajonski svet iz Štandreža.

Svetovalci PCI in zelene liste so predlagali, da občinska uprava zahteva pri deželni upravi, da ustavi načrte v zvezi s to cesto. Večina je predlog zavrnila, zastopnika SSK pa sta se vzdružila, ker iz načrta ni jasno razvidno, kje bo tekla povezava med ločniškim mostom in Tržaško cesto.

Na predlog SSK je bil imenovan v upravni svet mestne knjižnice v Gorici Igor Devetak.

Med zadnjo sejo občinskega sveta je uprava sklenila, da najame posojilo pol milijarde lir za popravilo osnovne šole v Štandrežu.

PD »Podgora« — Drobne novice iz kulturnega življenja

Lep glasbeni večer so doživeli ljubitelji zborovske glasbe v soboto, 27. oktobra v goriški stolnici, kjer je bila 12. zborovska revija »Borgo Castello« v organizaciji zbora Luigi Fogar iz Gorice. Nastopilo je pet zborov iz raznih krajev naše dežele in vsak je predstavil po štiri skladbe.

Na sporedu je bil mešani zbor iz Podgore, Polifonica Friulana J. Tomadini iz S. Vito di Tagliamento, Polifonica Trie-

stino - Coro Giovanile »Claret« iz Trsta, Cappella Musicale J. Tomadini iz Mortegliana (Videm) ter Monte Sabotino - CAI iz Gorice.

Kot prvi se je predstavil mešani zbor Podgora pod vodstvom dr. M. Spacapan, ki je tudi edini zastopal slovenske zbore. Ubrano in doživeto je podal Ave Mario J. Arcadelta, O Bone Jesu P. Palestrine, Ave zvonček J. Deschenmeierja in Večerni zvon P. Angelika Hribarja.

Zbor je sodeloval 1. novembra na svečanostih v Pevmi in Podgori ob spomenikih padlim. Lepo so recitali člani otroškega zborčka, ter tudi ubrano zapeli. V zborčku sodeluje tudi nekaj otrok iz okoliških vasi. Enkrat tedensko se srečujejo pri vajah in gojijo našo pesem. Zraven petja je tudi pouk v dikciji oz. recitaciji, tako da morejo dojeti lepoto našega jezika. Res so pridni in se vestno pripravljajo na prihodnje nastope (Mala Cecilijanka, Božičnica...).

Pevski zbor Podgora je v kratkem času pod večšo roko dirigenta dr. M. Spacapan dosegel kvaliteten raven; glasovi so prijetno zvoneči in zlit v prijetno harmoničnost. Lahko zato rečemo, da je trenutno med najboljšimi na Goriškem.

25 let delovanja PD »Štandrež«

Z občinim zborom, ki bo v četrtek, 8. novembra začenja PD Štandrež vrsto prireditev ob 25-letnici delovanja.

V soboto, 10. novembra bodo v prostorih župniškega doma »Anton Gregorčič« v Štandrežu odprli razstavo slik in drugega gradiva o Štandrežu in seveda o društvu, ki slavi 25-letnico. Ob tej priložnosti bodo tudi predstavili publikacijo o Štandrežu, ki vsebuje 200 strani fotografske dokumentacije o štandreški skupnosti.

V nedeljo, 11. novembra pa bo jubilejna prireditev z nastopom skupin, ki delujejo v okviru PD Štandrež. Kot gost bodo nastopila števerjanska dekleta.

V soboto, 17. novembra bo pa družabno srečanje ob zaključku prireditev.

Gabrje

Tik pred zimo so v cerkvi v Gabrjah zamenjali vsa dotrajana okna z novimi. Ob tej priložnosti pa je kazalo obnoviti celotno električno napeljavo po vseh novih varnostnih predpisih za javne prostore. Nekateri domačini so pridno priskočili na pomoč pri vseh delih, posebno pri generalnem čiščenju cerkve in s tem znatno znižali nemajhne stroške. Ob zahvalni nedelji smo prinesli na oltar tudi ta lepi uspeh. V načrtu je tudi pleskanje celotne cerkve. Upamo, že prihodnje po-

Ob smrti drage Pierine: mama in brat tota Čevdka 200.000 lir.

Peterle v novi Gorici

V Solkanu ob cesti, ki vodi na Sv. goro, je Lojze Peterle 17. oktobra odprl novi sedež Stranke krščanskih demokratov za novogoriško območje. To je bil pomemben praznik za demokracijo onstran državne meje, ki je še tako neobgledna. Slavnosti so se udeležili tudi zastopniki SSK. Navzoči so bili tudi nadalje pokrajinski tajnik DC Longo, deželni Grion ter oba župana A. Scarano in S. Pelhan.

Čestitke

Ob rojstvu hčerke

JERICE

čestita Harjet in Nikotu pevska skupina Števerjan.

Čestitkam se pridružujejo pevci zbora L. Bratuž in Zveza slov. katol. prosvete.

PROSVETNO DRUŠTVO »ŠTANDREŽ«

25-LETNICA DELOVANJA

Četrtek, 8. novembra ob 20.30

Občni zbor.

Sobota, 10. novembra ob 20. uri

Odpri razstave o delovanju društva in predstavitev publikacije »Štandrež v sliki«.

Nedelja, 11. novembra ob 17. uri

Jubilejna prireditev.

Sobota, 17. novembra

Družabno srečanje.

Vse prireditve bodo v župnijskem domu »Anton Gregorčič« v Štandrežu.

Zahvala

Duhovnja sv. Ivana in Marijina družba v Gorici se iskreno zahvaljuje vsem darovalcem dobrotov za srečolov v korist misijonov; prav tako tudi vsem pomočnicam in pomočnikom pri organiziranju srečolov in zlasti še štandreški dramski skupini in prav tako novi dramski skupini iz Gorice.

DAROVİ

Za poplavlence v Sloveniji: N. N. Opčine 10.000; Pepca Srebrnič 100.000; Albina Copic 100.000; N. N. 50.000 lir.

Druž. Budin-Spacapan: namesto cvetja na grob Mery Melzer za poplavlence v Sloveniji 50.000 lir.

Za Katoliški glas: Irena Metlikovec v spomin na Vilkota in č.g. Alberta Metlikovca 100.000; N. N. 15.000; Ivo Kralj 15.000 lir.

Za zbor M. Filej: svojci ob izgubi Nu-z družino za Katoliški glas 100.000 in za zbor Rupa-Peč 100.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: Stefaniya, Jolanda, Milena in Nada namesto cvetja na grob gđ. Mery Melzer 100.000 lir.

Za Sv. goro: N. N. 100.000 lir.

Za misij. p. Stanka Rozmana - Zambija: N. N. 1.000 šilingov.

Za cerkev v Sovodnjah namesto cvetja na grob Pierine Ožbot: Magda, Erika, Ugo in Walter 60.000, Helka in družina z Vrha 50.000, Valerija in Ivanka 50.000, teta Lojza 50.000, Milena in Ladi 50.000, N. N. 100.000, Češčet 50.000; Olga Florenin namesto cvetja Mery Melzer 50.000; N. N. 50.000; N. N. 40.000 lir.

Za nova okna v cerkvi v Gabrjah: N. N. 100.000 lir.

Za pevski zbor Rupa-Peč: K. A., Gorica 200.000 lir.

Amalija Ferigo v spomin na svoje rajne: za Katoliški dom, za Katoliški glas, za misijone in za Sv. goro po 50.000 (skupaj 200.000) lir.

Ob smrti drage Pierine: mama in brat tota Čevdka 200.000 lir.

Za barvna okna cerkve v Bazovici: druž. Stranšček v spomin očeta Alberta 20.000; N. N. iz Verone 50.000; romarji iz Medjugorja - Verona 92.000; Patricija Vrše v spomin matere Danice 40.000; A. K. 25.000; Silja Krizmančič 20.000; druž. Tome-Mužina iz Gropade 20.000; dr. Franko Krizmančič 50.000; Marij Gerdol 15.000; Vinko Glažar v spomin pokojnih svojcev 30.000; Marička Toževa 8.000; Karlo Grgič 10.000; Marija Semčeva 15.000.

Za Marijin dom pri Sv. Ivanu v Trstu: Prodan, Canciani in Politi v spomin na Viktorja Cossettija 40.000; N. N. 150.000; druž. Bizjak v spomin Rafaela Ferluga 20.000; Marčela z družino v spomin na dragega moža Marija Neri ob 22. obletnici smrti 50.000; namesto cvetja na grob Viktorja Cossettija: družina Mičelava 50.000, Ersilija Čok 25.000, druž. Korsič 50.000 lir.

Za cerkev v Dolini: Dora v spomin pokojnih iz družine Baruta 40.000 lir.

Za kapelo sv. Leopolda: druž. Sacchi, Rovigo 50.000; Sonja Prinčič 10.000; Pavla Terčelj, Razdrto 10.000; Marija 20.000; Amelija in Leopold Pangos, Trst v spomin na pokojne starše 50.000; lir.

Za cerkev v Ricmanjih: Boža Dobrila, Log v spomin na pok. sorodnike 50.000; druž. Dobrila, Log v spomin na pok. starše Ferdinanda in Roža 30.000; Zofija Žuljan in hči Mery, Ricmanje v spomin na pok. Vido Kuret 20.000; Valerija Grizoni, Krmenka 50.000; Marija in Marko, Trst v spomin na pok. mamo Elviro Železnik 100.000; Frančiška Kosmač, Zabrežec za svoje pokojne 50.000; Marčela Vatovec, Ricmanje 50.000; Ana in Ines Hrvatič, Log v spomin pok. moža in očeta 30.000; Valerija Mohorovičič, Ricmanje v spomin na pok. moža Stanislava 30.000; Albina Berdon, Ricmanje 20.000 lir.

Za cerkev na Opčinah: Armando Škerlavaj v spomin na mamo Marijo 50.000; Kristina Grgič 10.000; Zora Hrovatin v spomin na prijateljico Emo Vremec 20.000; Dora Koron 50.000 lir.

Za cerkev pri Ferlugh: Marija in Ada Markon v spomin na drage pokojne 40.000 lir.

Za slovenske misijonarje: N. N. Rupa 150.000; N. N. Slivno 10.000; Lojzka Gregorčič 100.000; Elvira Ločniškar 50.000; Valerija Mosetti 50.000; Anica Perat 50.000; Nilda Čič 20.000; Tržaški Breg 250.000 lir.

Za misijonarja Ivana Stanta: Bojana Simčič 100.000 lir.

Za misijonarko s. Anico Miklavčič: Anica Perat 50.000 lir.

Za misijone: A. B. 100.000; druž. Prelli 200.000; G. B. 105.000; Marija Trinkl 100.000; Marija Kobal 100.000; Marija Novak 100.000; ga. Maver 25.000 lir.

Za misijon p. V. Kosa: N. N. 10.000; Kristina Grgič 10.000; Lojzka Furlan 20.000; N. N. 20.000; N. N. 20.000; J. V. 10.000; N. N. 40.000 lir.

Vsem podpornikom našega lista in drugim darovalcem Bog povrni, rajnim pa daj večni pokoj!

Smrt izseljenskega duhovnika

Iz Pariza smo dobili vest, da je tamkaj umrl izseljenski duhovnik Jože Flis. Pokojni je bil iz mariborske škofije, saj se je rodil v Poljčanah leta 1918. V mašnika je bil posvečen v Ljubljani 4. marca 1944.

OBVESTILA

Majhno opozorilo in prošnja uredništva. Gg. dušne pastirje, ki pošiljate seznam darovalcev v dobre namene, prosimo, da ne ponavljajo imen in darov po dvakrat in tudi trikrat. Hvala.

ACM - Gorica vabi k maši za edinost v ponedeljek 12. t.m. ob 16. uri v Zavodu sv. Družine. Spomnili se bomo vseh rajnih članov in članic, prijateljev in dobrotnikov ACM.

»Cecilijanka« bo v Katoliškem domu v soboto 24. in v nedeljo 25. novembra. Mala Cecilijanka bo 8. dec. na praznik Brezmadežne.

Nedelja za poplavlence v Sloveniji

Po privoljenju g. nadškofa bo v goriški nadškofiji v nedeljo 18. novembra pri vseh mašah za slovenske vernike nabirka za poplavlence v Sloveniji. Nabrano bomo izročili slovenski Karitas.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše drage

Mery Melzer

se iskreno zahvaljujemo g. župniku M. Markežiču, sestram Zavoda sv. Družine, gospe Olgi za vso skrb v bolezni, sovedenjskim cerkvenim pevkam, darovalcem cvetja in v dobre namen ter vsem, ki so ji na kateri koli način stali ob strani v potrebi.

Brat Ladi z družino

Videm, 7. novembra 1990

UČINKOVITO IN PRIJAZNO VAM POSTREŽEMO V DREVOREDU FRIULI 38 V KRMINU

Banca Agricola
Kmečka banka Gorica

Otroški zbor v Podgori ob spomeniku padlim 1. novembra